

De minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties,
De heer mr. K.G. de Vries.
De staatssecretaris van Financiën,
De heer drs. W.J. Bos.

Bijlagen	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
--	IFLO2001/U100578	Rfv2002064626	26 maart 2002
Inlichtingen bij	Dossier/volnummer	Doorkiesnummer	
drs. R.G. Daniëls	55820L-015	070-4267234	
Onderwerp			
Advies toepassing artikel 12 Fvw: Boskoop (2001)			

Geachte heren,

In uw brief van 11 december 2001 vraagt u het advies van de Raad voor de financiële verhoudingen over het verzoek van de gemeente Boskoop om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor 2001.

Met dit advies voldoet de Raad aan uw verzoek. Bij de voorbereiding van het advies heeft de Raad kennis genomen van het provinciale artikel 12-verslag van maart 2001, van het rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO), van het verweerschrift van de gemeente Boskoop van 30 januari 2002 alsmede een eerdere brief van de gemeente en van het advies van de provincie Zuid-Holland van 4 maart 2002.

Na de samenvatting van het advies en de beschrijving van Boskoop in artikel 12 volgt het nadere commentaar van de Raad.

Samenvatting

Omdat er nog geen meerjarensaneringsbegroting is heeft 2001 het karakter van een tussenjaar zonder veel nieuwe ontwikkelingen. Daarom volstaat de Raad met een kort advies.

In dit korte advies wordt in hoofdlijn aangesloten bij de benadering van de IFLO-inspecteurs, waarbij de ten behoeve van Boskoop voor 2001 voorgestelde aanvullende bijdrage van f 4.673.000 (€ 2.120.515) nog op twee punten moet worden verhoogd in verband met (niet) vrijvallende kapitaallasten inzake de wegen. De gemeente moet voorts nog voldoen aan het bijzondere voorschrift van een in 2005 reëel sluitende meerjarensaneringsbegroting. De kosten van teerhoudend asfalt kunnen vooralsnog voor de helft worden meegenomen. De kritiek van Boskoop op de wegnormkosten verdient aandacht.

Het artikel 12-traject

Het jaar 2001 betreft het tweede artikel 12-jaar. Na het eerste jaar 2000 waarin uitgebreid de problematiek aan de orde kwam, zijn er thans in het IFLO-rapport weinig nieuwe punten. Door het nog ontbreken van de resultaten van enkele onderzoeken naar onderhoudsgegevens en doordat de gemeente nog geen meerjarensaneringsbegroting heeft kunnen opstellen is het nog niet mogelijk gebleken een saneringstraject in te vullen. Daardoor heeft 2001 het karakter van een tamelijk vlak ‘tussenjaar’ zonder veel nieuwe ontwikkelingen en volstaat de Raad – na zijn advies van 30 juni 2001 over de aanvullende uitkering-2000 – thans met een beknopt advies.

Inmiddels is er verdere voortgang geboekt met onderzoeken en de meerjarenbegroting en bestaat er de verwachting dat in het kader van de komende IFLO-rapportage 2002 overeenstemming kan worden bereikt over een meerjarensaneringstraject (2005 reëel sluitend) waarbij de gemeente een flinke eigen inspanning zal moeten leveren. Hiertoe heeft ook de gemeenteraad van Boskoop februari 2002 de eerste stappen gezet. Einddoel is Boskoop weer financieel zelfstandig te maken zonder verdere aanvullende steun.

Het IFLO-rapport 2001

De rapportage 2001 beperkt zich in hoofdzaak tot het actualiseren van de gegevens van het rapport-2000, met name door het nog ontbreken van een goed onderbouwde meerjarensaneringsbegroting.

Dominant in de financiële problematiek van Boskoop zijn de hoge uitgaven op het terrein van de infrastructuur en met name de wegen. De slechte bodem is sterk kostenverhogend door de hoge zettingsgevoeligheid en extra ophogingen, terwijl sprake is van vele polderwegen waaraan de boomkwekerijen (zwaar verkeer) liggen.

Nieuw is dat bij de onderhoudskosten thans ook rekening is gehouden met de wijziging van het Bouwkostenbesluit ingaande 2001, waardoor teerhoudend asfalt niet meer mag worden hergebruikt maar moet worden afgevoerd en verbrand. De extra kosten hiervan zijn door Arcadis berekend op f 1,4 mln per jaar, op basis van een dikte van het asfalt van 30 cm. Op basis van nadere informatie gaat de inspecteur uit van een dikte van 15 cm en acht hij besparingen mogelijk. Hij stelt voor uit te gaan van extra kosten van f 0,7 mln voor de geaccepteerde wegenonderhoudskosten.

Een tweede nieuw element in het rapport is de berekening van het achterstallig onderhoud van de kademuren (*f* 9,2 mln), hetgeen op basis van een 10-jarige annuïteit neer komt op een bedrag van *f* 1,19 mln.

Met name op basis van het noodzakelijke wegebudget, het achterstallig wegonderhoud, een viertal kleinere posten en rekening houdend met beide nieuwe elementen, stelt IFLO voor 2001 een aanvullende uitkering van *f* 4.673.000 (€ 2.120.515) voor.

Zienswijze en opmerkingen van de Raad

Omdat de gemeente er niet in is geslaagd tijdig met een meerjarensaneringsbegroting te komen en een aantal gegevens ontbreken, is het thans niet mogelijk nu al een poging te doen een saneringstraject aan te geven om de gemeente uit artikel 12 te krijgen.

Bij de behandeling van de aanvullende uitkering voor 2002 zal dat naar verwachting wel het geval kunnen zijn. In zijn advies over de aanvullende steun voor 2000 wordt door de Raad het eigen beleid van de gemeente als oorzaak van de financiële problematiek genoemd, waardoor een flinke eigen inspanning op zijn plaats is. Dit dient met name gestalte te krijgen bij de uiteindelijk oplossing van de problematiek.

De Raad sluit voor het ‘tussenjaar’ 2001 in hoofdlijn aan bij de benadering van IFLO, waarbij de aanvullende steun vooral gericht is op het op peil brengen van de reguliere wegonderhoudskosten en het (op termijn) wegnemen van de lasten van achterstallig onderhoud (van wegen en kades).

Ten aanzien van het voorliggende jaar 2001 beperkt de Raad zich voorts tot een aantal punten die vooral betrekking hebben op de wegekosten, dit mede naar aanleiding van door de gemeente gemaakte opmerkingen.

Teerhoudend asfalt

Door de wijziging van het Bouwkostenbesluit (verbod hergebruik teerhoudend asfalt) stijgen de (wegen)kosten volgens een globale berekening van Arcadis met *f* 1,4 mln per jaar, uitgaande van een gemiddelde dikte van het asfalt van 30 cm. De inspecteur gaat echter op grond van nadere informatie uit van 15 cm en heeft daarom een extra bedrag van *f* 0,7 mln meegenomen bij de geaccepteerde wegonderhoudskosten. Boskoop is het hier niet mee eens en wil dit nader onderzoeken. De Raad is van mening dat voor 2001 uitgegaan kan worden van de benadering van de inspecteur. Mocht op grond van nader onderzoek blijken dat sprake is van een grotere gemiddelde dikte dan 15 cm, dan kan hiermee bij de behandeling van de aanvullende uitkering-2002 alsnog rekening worden gehouden.

Het betreft hier overigens een problematiek die alle gemeenten aangaat maar bij artikel 12-gemeenten heviger wordt gevoeld omdat de financiële ruimte ontbreekt. Inmiddels is in de

recente maart-circulaire van het gemeentefonds bekend gemaakt dat de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer een gering bedrag aan het gemeentefonds heeft toegevoegd in verband met genoemde wijziging van het Bouwkostenbesluit.

De wegennormkosten

De kritiek van Boskoop op de vaststelling en hantering van de wegennormkosten bij artikel 12 wordt vaker gehoord van artikel 12-gemeenten, maar betreft wel vigerend artikel 12-beleid. De kritiek kan daarom thans niet gehonoreerd worden. Wel zouden de argumenten van Boskoop onderzocht kunnen worden, waarbij de Raad verwijst naar het wegenonderzoek naar aanleiding van de artikel 12-uitkering van Gouda en eventuele andere onderzoeken.

De bestaande wegenuitgaven

De bezwaren in het verweerschrift van Boskoop over de berekening van het begrotingssaldo 2001 zijn naar de mening van de Raad terecht. Dit betreft de volgende kwestie, die eerder technisch dan principieel genoemd kan worden.

Bij de bepaling van de aanvullende steun wordt rekening gehouden met het verschil tussen de genormeerde wegenkosten (minus 25%) en de bestaande wegenuitgaven.

Bij de bestaande wegenuitgaven worden door de inspecteur ook de afschrijvingslasten van investeringen voor wegenreconstructies en/of groot onderhoud meegenomen. Het gaat in wezen om de vrijvallende kapitaallasten (afschrijvingsdeel). Het bezwaar van Boskoop is dat het bij de berekeningen van IFLO in twee gevallen gaat om eenmalige zaken waarbij geen sprake is van vrijvallende kapitaallasten. Het gaat om een afschrijvingsdeel van f 50.000 (€ 22.689) in verband met immateriële activa en van f 198.384 (€ 90.023) voor een wegereconstructie. In dit laatste geval staat tegenover de uitgavenpost kapitaallasten: afschrijvingsdeel f 198.384 een inkomstenpost uitkering in het kader van de Wet Uitkering Wegen (nog lopende oude verplichtingen). Beide posten vervallen ingaande 2008. In de komende meerjarensaneringsbegroting dient daarom rekening te worden gehouden met het wegvallen van de WUW-uitkering.

De Raad acht deze bezwaren van Boskoop terecht, zodat de bestaande wegenuitgaven met beide bedragen dalen en dus het relevante tekort en op grond hiervan ook de aanvullende steun voor 2001 met deze bedragen dient te stijgen.

De Raad voor de financiële verhoudingen,

Mevrouw A. van den Berg, voorzitter

De heer M.P.H. van Haften, secretaris.